

Føroya Sosial-Demokrat

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 67

Lýsingarprísir fyri mm: 20 oyru á
1. síðu, 15 oyru á 3. og 4. síðu

Leygardagin 24. november 1951

Bladið verður bflagt á posthúsinum, og
kostar kr. 3,20 + porto um fjórðingsárið

25. Arg.

Skipasøtur VÓN OG SIGURSTEINUR SELD

Mikudagin vóru 3 tvangsölur á dómarskrivstovuni. »Vón« hjá Sigurð Simonsen í Fuglafirði varð seld fyri 71.000 kr. Sjóvinnubankin keypti. »Sigursteinur« (fyrr »Fylkir«) varð seldur fyri 2100 kr. Føroya banki keypti. Annars skuldi Fámjinnsskonartin »Vesturvík« og »Dagstjórnan« (fyrr »Árnaberg«) eisini verið seld sama dag men »Vesturvík« eydnaðist tað at bjarga í evstu løtu. Dómaraskriv-

Ísfiskasølurnar

Varðberg	1647 ks.	2642 £
Havborgin	1223 ks.	1817 £
Högfossur	1493 ks.	3215 £
Havstein	1586 ks.	3399 £
Norðberg	360 ks.	598 £
Höyvík	238 ks.	426 £

Fýra tær seinastu sølurnar vóru í gjár.

Í gjár visti fiskivinnuskrivstovan ikki um nakran bát, ið var á veg til marknaðin.

Útróðurin sunnanfyri

Aftaná óveðrið hava bátarnir sunnanfyri verið úti aftur í hesi vikuni. Mikudagin var ein Vágsbátur við línú á Munkagrunninum. Fekk 52 centn. Somuleiðis fekk ein snörishátur úr Sunnba 32 centn. á Munkagrunninum. Í alt veiddu Vágsbátar henda dagin um 700 centnarar, ið avreitt var til City, ið tekur bátafisk. Hósdagin var eingin bátur úti. Í gjár vóru flestu bátarnir úti aftur.

Stórútróður

Í Klakksvík rokna menn við stórútróðri móti vári. Sagt verður, at allir bátar eru mannaðir, og at flest allir av teimum smáu bátunum, ið ikki hava verið so nógv nýttir seinnu árin, eisini skulu gerast klárir til várróðurin.

Hvør keypur mest frá Hornum?

Sum nú er kemur ein hópur av postpakkum til landið. Mikið gott kann vera í tí, at fólk fær høvið til at keypa har biligast er, tí umráðandi er at fáa mest møguligt fyri teir hart vunnun pengarnar.

Tað visir seg tó, at tað ikki er hin javni brúkarin, ið ger mest nýtslu av postpakkahandlinum.

Frá heilt álitandi keldu, vita vit, at hin javni brúkarin einans eigur 1/10 av postpökkunum, ið koma til landið, meðan keypmenn eiga teir 9/10.

Tað er væl eingin ivi um, at ein stóru partur av hesum pakkahandlinum er nakað av einum »ketuhandli«, ið altið er okrandi og vörudýrkandi.

stovan sigur frá at sölan av »Dagstjórnan« er útsett, men okkum kunnugt var hon til sölu og boðið varð uppá hana.

H. J. Jacobsen form Norðröna felagsins

Seinasta sunnudag helt Norðröna felagið í Føroyum stovnandi aðalfund í Sjötleikarhúsinum.

Tá hövdu 279 limir teknað seg, sjálvt um litið og einki fyrireikingararbeiði var gjørt viðv. tekning av limum.

Á hesum samla fundi varð henda nevnd vald: Hans J. Jacobsen (Heðin Brú), Kristoffer Lützen, Sofia Petersen, Tummas Nygaard, og Sverri Dahl.

Nevndin hevur nú skipað seg við H. J. Jacobsen sum frim., Sofiu Petersen sum næstfrim. og Kristoffer Lützen sum kassameistara.

Kolafarmur

Næstseinstu friggjadag kom »Sine Boyes« á Tvöroyri, har hon legði kolafarm úr Vesturtýsklandi upp á Drelnesi. Tað er »Smirlik«, ið eigur kolid. Skipið skal nú taka viðfarmafrin frá donsku skonnartini »Elisabeth«, ið er farin á sleipistöð.

Sviskur frá Tito til jóla

Donsk blöð siga frá, at danir til jóla verða at fáa 1000 tons av sviskum frá Jugoslavíu. Nýggjur handilsáttmáli Danmarkar og Jugoslavíu millum er gjörður, har partarnir skulu lata vörur fyri 26 milj. kr. hvør. Danir keypa m. a. sviskur fyri 3 milj. kr.

Í Danmark verður útsøluþrísurin 3,50 kr. fyri kilo.

Valukkuþryggingin

Til viðgerðar í tinginum er uppskot um at broyta vanlukkuþryggingarskipanina soleiðis, at hon verður ájavnt tað donsku.

Undir fyrstu viðger av hesum máli segði P. M. Dam:

Vit treingja harðliga til at fáa tryggingina broytta, tí vit standa so langt aftanfyrri okkara grannatjóðir á hesum öki. Vit hava ikki veitt teimum, ið eru í djúpastu neyð, tey, ið eru vorðin meinslaði, tað hjálp, tey treingja til.

Skiðið hvat viðv. vanlukkuþryggingini er so ringt, at tað næstan pínir fólk í hel, áðrenn tað litla sindrið, næstan einki, fæst, so mangur letur vera við at søkja. Málið er felags, og vit mugu seta sum treyt, at tey, ið verða fyrri vanlagnu, ikki verða verri hagraidd her enn í hinum partinum av ríkinum.

Stór skomm, at sóttarveyðaeinkj an er útgloymd, sett uttanfyri, bæði í Danmark og her. Hugs allir flokkar hugsa tað sama, at spurningurin má viðgerast nú. Vit mugu ikki sleppa einum parti av fólkinum uppá fjall.

Hetta má skipast sum ein sertrygging.

Peningur skal til, men í vanlukkuþryggingarspurninginum, má trongdin vera hitt avgerandi. Tey treingjandi mugu fáa tað tey treingja til, tað er okkara moralska skylda.

Málið má ikki útsetast longur, nú má tað loysast.

Sum kunnugt hava javnaðar menn á starvsskrá síni, at sóttarveyðaeinkjan verður sett ájavnt við einkjuni, eftir mannin, ið doyir av vanlukku.

Óarbeiðsførir fiskimenn

Landsstýrið sigur frá, at umsóknirnar til grunnin fyri óarbeiðsførir fiskimenn mugu vera inni innan 15 des. h. á.

Bonus frá Ólavsøkuróðrinum má av tí ið vunnið hevur verða avheintað áðrenn 1. des. frá Chr. Dahl Restorff. Annars verður kravið niðurlagt.

70.000 kr. í havið

Vit hittu ein reiðara nú ein dagin. M. a. greiddi hann okkum frá, at skip hansara hevði veitt 30 tons av kalva í Grönlandi í summar. Hesin kalvin varð allur grýttur aftur í havið, tó hann lættliga kundi verið seldur fyri 70.000 kr., um skipið hevði kølirúm umborð.

Ein tilik kølimaskina kostar í dag 17.000 kr. uppsett. Hartil kemur so kostnaðurin av sjálvari gerðini av kølirúminum — í alt 25.000 kr.

Viðari sigur viðkomandi reiðari okkum, at um hann í summar hevði havt hesi amboð umborð á skipi sínum vildi vinningurin verið nóg stóru, at goldið kostnaðin av kølimaskinuni og hartil alt agnið — 14 tons fyri 17.000 kr., og alt oljubrúkið.

Tað er væl eingin ivi um, at her er størpeningur at vinna.

Gullborg

(fyrr »Erna Dunhuus«), ið hoyrir heima í Reykjavík, kom á Havnina mikukvöldið. Gullborg er á veg til Danmarkar við sild. Á vegnum hevur hann havt ódnarveður og mist út við 100 sildatunnir av dekkinum.

Kallsevi og Höddaberg fóru í vikuni eystureftir til saltfisk. Marius Absalonsen úr Vági er skipari á Höddaberg.

KREPPUTÍÐIN og okkara fólkavalda ting

Á Føroya lögtingi sita 25 menn ið Føroya fólk hevur sett til at umboða seg. Teir, ið hava alt ræðið á hondum eru 15 menns, sambandið og fólkaflokkurin, teir hava umboðið í landsstýrinum og formannin í hvørjari nevnd.

Vit eru nú í so ringari krepputíð, sum hon kann verða, fólk hevur einki at gera, einki at keypa fyri, so nú skulu hesir menn vísa, hvat teir vilja gera, og hvat teir eru förir fyri at gera.

Óivað trýr fólk, at hesir menn dag og nátt arbeiða við hesum

máli fyri at fáa tað greitt; men hvat gera teir?? Einki!

Lögtingið er saman frá 10 min. til 1 tíma annan hvønn dag, og figgjarnnevndin, ið hevur 2/3 av øllum nevndararbeiðinum í hondum fær litið og einki gjørt, tí formaðurin, Martin Holm skal vera í skúlanum, hann fær um 31 kr. um dagin fyri at røkja sítt lögtingsarbeiði, og tó ansar hann skúl arbeiðinum hvønn dag.

Vit halda, at í eini tilíkaritíð, hvar hungur ikki bert stendur fyri durunum, men er komin inn um

gáttina hjá mongum manni, máttu tingmenn havt annað at nýtt tíðina til enn at viðgera fornminnisavni o. t.

Vit ikki bert biðja um at fáa neyðsynjarmál viðgjörd, men krevja tað, nú eru ikki stundir at drála.

ohs.

Fundur

verður á Føroya Fólkaháskúla týskvöldið hin 27. november kl. 8.30. Z. Brimnes, prestur flytur røðu. Allir limir Háskúlafelagsins eru vælkomnir. Aftaná fæst ein koppur av kaffi fyri 1 kr.